

ΑΓΑΠΗΣ ΚΥΜΑΤΑ

Σε μια ξανθή γαλανομάτα.

1.

Εδώ και χρόνια σ' αγαπούσα
Απ' όλα πού πολύ στη γη.
Τι σουφορά! ξανθομαλλούσα,
Πέθαν' η αγάπη μας μ' αγγή.

Πέθαν' η αγάπη μας κ' έχαθη,
Ξανθομαλλού, τί σουφορά!
Μά πάλι στής καρδιάς τα βόθη,
Πάλι αναστήθη μια φορά.

Ωσάν τον ήλιο, πού δταν δάμπη
Του σβύσουν τη φεγγαβολή,
Πάλι στην πλάση ξαναλάμπει,
Δαμπρός ακόμα πού πολύ.

2.

Για σε τραγούδια να μὴν πῶ,
Πού απ' όλες πιότερο αγαπῶ;

3.

Είχαμε στήσει το χορό
Κ' εμείς, μέσ' στα ζευγάρια τ'άλλα,
Στην ανδομύριστη τη σάλα.
Είχαμε στήσει το χορό.

Και μέθα σιού χορού το σάλο,
Ἐρωτικά γυρομένο σ' ἄλλο
Τὸ κάθε απ' τὰ λουλούδια εὐόδα.
Τὰ πορφυρά πυρώναν ῥόδα,

Τὰ ῥόδα τὰ λευκά, και σὺ,
Γυρομένη μέσ' στην ἀγκαλιά μου,
Ἐπύρωνές μου την καρδιά μου,
Παιδοῦλα, τρεῖς φορές ξανθή.

4.

Είχαμε στήσει το χορό
Κ' εμείς, μεσ' στα ταιριάκια τ'άλλα,
Στην ανδομύριστη τη σάλα.
Κι' δπως στής μάχης τὸν ἀχό,

Ἐσὺ τὰρπάζεις νικητή,
Τὰ φλάμπουρα τὰ νικημένα,
Νικητρά εἶσι κ' ἐσὺ, ἀπὸ μένα
Πῆρες τὰπέθαντο φιλί.

Φάλ.—'Ασε τώρα τὰ χωρετὰ, Πιστόλα. Πραγματι-
κῶς, εἶμαι δυὸ γυάρδες ἀπάνω-κάτω στὴ μίσση-
μὰ δὲν πρόκειται ν' ἀνοιχτῶ παραπάνω, παρὰ
νὰ σφίξω τὰ λουριά μου. Κοντολογίς, ἐννοῶ νὰ
κάνω κόρτε τῆς γυναικὸς τοῦ Φόρτη· παρατηρῶ
πὼς τὰ θέλει· γλυκομιλάει, κάνει νάζια, λοξο-
κοιτάζει προκλητικὰ· μπορῶ νὰ ἐξηγήσω καὶ τί
δηλοῖ ἡ θαρρετὴ τῆς γλώσσα· καὶ ἡ σκληρότε-
ρη φωνὴ τῶν φερσιμάτων τῆς, ἀν' ἐξαγγλισθῆ
σωστά, εἶναι: «Εἶμαι τοῦ Σίρ Τζῶν τοῦ Φάλ-
σταφ».

Πιστ.—'Ἐχει σπουδάση τὴ θέλησή της, καὶ μετα-
φράση τὴ θέλησή της, ἀπὸ τὰ τίμια στὰ Ἐγ-
γλέζικα.

Νύμ.—Στὸ φούντο εἶναι ἡ ἀγκουρα· περνᾷ αὐτὴ ἡ
ιδέα μου;

Φάλ.—Τώρα, ἡ φήμη περπατεῖ πὼς αὐτὴ ἔχει στὴν
ἐξουσία τῆς ὅλο τοῦ πουγγί τοῦ ἀνδρός τῆς· κ'
αὐτὸς μιὰ λεγεῶνα χρυσᾶ ἀγγελάκια.

Πιστ.—'Ἄλλους τόσους διαβόλους πάρε βοηθούς· κ'
ἐπάνω τῆς, παιδί! λέω γῶ.

Νύμ.—'Ἡ ιδέα τραβάει ἀψηλά· κ' εἶναι καλὴ· πάρε
μου μιὰ ιδέα ἀπὸ τὰγγελάκια.

Φάλ.—'Ἐχω γραμμένο ἐδῶ ἓνα γράμμα μου γιὰ δαύ-
την· κ' ἐδῶ ἓνα ἄλλο τῆς γυναικὸς τοῦ Πάγγη,
πού τώρα-δὰ κι' αὐτὴ μοῦκανε τὰ γλυκὰ μα-
τάκια, κ' ἐξέταζε τὰ μέλη μου μὲ βλέμματα
ἐμπειρότατα· κ' ἡ ἀκτῖνα τῶν ματιῶ τῆς πό-
τε χρύσωνε τὸ πόδι μου καὶ τότε τὴν κοιλάρια
μου.

Πιστ.—Λοιπὸν, ὁ ἥλιος ἐφεγγεν ἀπάνω στὸν κοπρῶνα.

Νύμ.—Σ' εὐχαριστῶ γιὰ τὴν ιδέα.

Φάλ.—'Ω, ἐπεριδιάβαζε ἔτσι, ἐπάνω στὰ ἐξωτερικά
μου, μὲ τόσο λαίμαργη λαχτάρα, ὥστε ἡ ὄρε-
ξη τοῦ ματιοῦ τῆς θαρρεῖς καὶ μὲ καψάλιζε σὰ
φλογερὸς καθρέφτης. Ἐδῶ 'ναι ἄλλο γράμμα γιὰ
δαύτην· κι' αὐτὴ κρατᾷ τὸ πουγγί· εἶναι το-
παρχία τῆς Γουάνας, ὅλο χρυσάφι καὶ μεγα-
λοδωρία. Θὰ γείνω ἐγὼ δεκατιστῆς καὶ γιὰ τίς
δυὸ, κι' αὐτὲς θὰ εἶναι θησαυροφυλάκια γιὰ μέ-
να· θὰ γείνουν οἱ Ἀνατολικὲς καὶ Δυτικὲς μου
Ἰνδίες, κ' ἐγὼ θὰ ἐμπορεύομαι καὶ μὲ τίς δυὸ.
'Αἴντε νὰ πᾶς ἐσὺ αὐτὸ τὸ γράμμα στὴν Κυρὰ
Πάγγη· καὶ σὺ αὐτὸ στὴν Κυρὰ Φόρτη· θὰ πλου-
τήσουμε, παληκάρια, θὰ πλουτήσουμε.

Πιστ.—Μωρέ, θὰ καταντήσω ἐγὼ Σίρ Πάνδαρος
Τρωαδίτης,

Καὶ ζῶνω ἀτσάλι στὸ πλευρό;— πού νὰ πάρη ὁ
[Ἐωσφόρος!
Νύμ.—Δὲ θέλω ἐγὼ νὰ πῆσω σὲ ταπεινὴ ιδέα· νὰ,
πάρτε τὸ γράμμα σας, μὲ τὴν ιδέα του. Ἐγὼ
ἐννοῶ νὰ κρατήσω τὴ θεωρία τῆς ὑπόληψης.

Φάλ. (Πρὸς τὸν Ροβίνο:)
Πάρε, βρέ σὺ, τὰ γράμματα, καὶ νὰ τὰ πᾶς μὲ
[γνώση·
Κάνε, σὰ μύστικο, πανιὰ γιὰ τὰ χρυσᾶ ἀκρο-
[γυάλια.
Ζωντόβολα! δρόμο ἀπὸ 'δῶ! σβύστε σὺν τὸ χα-
[λάζι!

'Οἶω! σύρτε τὰ κότσια σας ἄλλοῦ νὰ βρῆτε
[στάνη.
Τραβάτε! ὁ Φάλσταφ ἔμαθε τὴ μόδα τοῦ και-
[ροῦ του.

Μὲ οἰκονομία φραντσέζικη, βρέ ἀχρεῖσι, θὰ πε-
[ράσω,
'Ἐγὼ μὲ τὸ παιδούπουλο τὸ χρυσοστολισμένο.
(Ἐξέρχονται ὁ Φάλσταφ καὶ ὁ Ροβίνο)

Πιστ.—'Ὀ! πού νὰδράξουν γυπαετοὶ τὰ σωθικά σου!
[Διότι
Βρίσκονται ἀκόμα κάλπικα καὶ νοθεμένα ψάρια;
Καὶ μὲ σφόλια καὶ μὲ λιμὰ πλούσιοι-φραχοὶ
[γαλιούνται.

Στὴν τσίπη, θάχω ἀσῆμι ἐγὼ, καὶ σὺ δὲ θάχης
[διάρα,

'Ὡ φαῦλε Φρύγιε Τούρκει!
Νύμ.—'Ἐχω στὸ νοῦ μου σχέδια, πού εἶνε ιδέες γιὰ
ἐκδίκηση.

Πιστ.—Θέλεις νὰ ἐκδικηθῆς;
Νύμ.—Ναι, μὰ τὸ στερέωμα καὶ τὰστρό του.

Πιστ.—Μ' ἀτσάλι, ἢ μὲ πονηριά;

Νύμ.—Καὶ μὲ τίς δυὸ ιδέες, νὰ δῆς:
Στὸν Πάγγη, τὸν ἐρωτικὸ σκοπὸ του θὰ προ-
[φτάσω.

Πιστ.—Κ' ἐγὼ στὸ Φόρτη μιὰ καὶ δυὸ
θὰ πᾶω νὰ κάνω φανερό
Τὸ πὼς ὁ Φάλσταφ, τὸ αἰσχρὸ κοπέλλι,
Τὴν περιστῖρα του νὰ πιᾶση θέλει,
Τὸ χέρι· στὸ χρυσάφι του νὰπλώση,
Καὶ τὸ ἀπαλό του στρώμα νὰ λερῶση.

Νύμ.—Δὲ θὰ κρυώση ἡ ιδέα μου· θὰ χολιάσω τὸν
Πάγγη μὲ φαρμάκι νὰ δουλέψῃ· θὰ τὸν φου-
σκώσω μὲ κιτρινάδα, διότι εἶναι ἐπικίνδυνη ἡ
ἀνταρσία ἡ δική μου· αὐτὴ 'ναι ἡ ιδέα μου.

Πιστ.—Εἶσαι ὁ Ἄρης τῶν κακιωμένων· κ' ἐγὼ ἐπί-
κουρός σου· ἐμπρός, ἔαρ!
(Ἐξέρχονται).

N. ΠΟΡΙΩΤΗΣ

ΑΠΟ ΤΑ ΔΡΑΜΑΤΑ ΤΗΣ ΖΩΗΣ

β') Η ΞΕΛΟΓΙΑΣΜΕΝΗ

Τοῦ Ψυχάρη

— Προφτάζτε, χριστιανοί, γλυτώστε με!...
Μανούλα μου!

Μεσανυχτιάτικα σηκώθηκε ἡ γειτονιά στὸ πόδι
ἀπ' ἄγρια καὶ λυπητερά ξεφωνητὰ, πού τ'ἀκούγες
μάντραχιλά. Κάποιο πάλι πανηγύρι γινότανε· στὸ
σπιτάκι τῆς Κυρὰ Φλώρας, τῆς πασιρικῆς, καὶ
πολλοὶ γειτόνοι μαζεφτήκανε μὲ τίς φωνές τριγύρο,
μὰ κανεὶς δὲν κοτούσε νὰ μπῆ μέσα, μὴν τὸν μπλέ-
ξουν ἄδικα. Σάφνου ἡ Φλώρα μισόγδυμνη, ζυπό-
λυτη, σὺν τρελλῇ, πετάχτηκε ἔξω κλαίνοντας:

— Δὲν πάει κανεὶς χριστιανὸς νὰ φέρῃ γιατρό;
Θὰ χάσῃ οὐλό τῆς τὸ αἷμα ἢ μαυρόμοιρη!

Γείτονας κ' ἐγὼ, σὺν ἄκουσα τὰ λόγια τῆς,
ἔτρεξε μὲ βιά, ὅπως εἶχανε, νὰ βοηθήσω, μὴν περι-
μένοντας, βέβαια, νὰ μὲ καλέσουνε. Ἡ κυρὰ Φλώρα,
σὰ μὲ εἶδε, σήκωσε ψηλά τὰ χέρια τῆς, θεάτρη-

στικά, καὶ μὲ λιγωμένη, τρεμουλλιασθῆ, φωνὴ ἄρ-
χιζε νὰ σαλιαρίζῃ ἀνώφελα, κόβοντας τὰ λόγια μὲ
τὰ κλάματα:

— Γιατρέ μου, καθήκαμε! γιατρέ μου, σὼσ' τηνα!
ἴ ἴ!... Χύθηκε τὸ αἷμα τῆς χωρὶς μαμὴ... ἴ ἴ!...
κοκκάωσε! Καὶ εἶχανε μοναχὴ μου, νευρικά γυ-
ναῖκα, πού ποτὲς δὲν μπορούσα νὰ ἰδῶ αἷμα στὴ
ζῆση μου!...

'Ἄφησα τὴ Φλώρα νὰ μαλλοδέρνεται καὶ μπῆκα
στὴν αὐλὴ τοῦ σπιτιοῦ μὲ καρδιοχτύπι, γιὰτὶ κλά-
ψες καὶ φωνές πᾶ δὲν ἀκούγοντανε· μέσα τώρα
βασίλεβε νύκτα καὶ βουδαμάρα τ'άχα, Θέ μου, πολὺ
ἀργὰ πῆγαίνα; λουρίδα φατεινὴ, ἀπ' τὴ μισόκλει-
στὴ πόρτα τῆς πρώτης κάμαρας, ἐπεφτε σὲ κατὶ
πανιὰ κατακόκκινα, ὅξω κεὶ στὸ χῶμα ριμμένα·
ἔσπρωξα θαρρετὰ τὴν πόρτα καὶ μπῆκα— καιρὸς
γιὰ συλλοὴ δὲ μούμενε!

Κατὶ φοιχτὸ ἀντίκρουσα. Στὴ μέση τῆς κάμα-
ρας στεκότανε, σὰ φάντασμα, μιὰ κοπέλλα, μάννα-
κατωμένα μαλλιά, σὺν τῆς τρελλῆς, καὶ μὲ γουρ-
λωμένα πὸ τὸ φόβο μάτια· τὰ κερωμένα χεῖλάκια
τῆς αἰγοτρέμενα, σὰ νὰ τὴν ἔπαινε τουρτουρητὸ
τοῦ χάρου, καὶ σὲ κάθε τῆς κούνημα λιγούσανε τὰ
γόνατα νὰ πῆση. Κουρελιασμένη νυχτικῶς, μὲ λα-
τίδια μισοξυλωμένα, τῆς ἄφινε, ξεκορμωμένη, ἑλό-

γδυμνα τὸ λαίμω τῆς καὶ τὰ στήθια· χρυσὸ σταυ-
ρουδάκι κρεμότανε κεὶ μὲ κόκκινη ξέθωρη κορδέλλα,
κόκκινη, θαρρεῖς, ἀπὸ ντροπὴ... Μ' ὅλη τῆς τὴν
τρεμύδα βαστούσε κατὶ φοιχτὰ στὴν ἀγκαλιά τῆς
καὶ προσπαθοῦσε νὰ τὸ τυλίξῃ μὲ τὸ μισοφῆρι τῆς,
πού τὸ σήκωνε ψηλά σουρωμένο, ἀφίνοντας γδυμνὰ
τὰ ποδάρια τῆς. Μακρὸ λουρὶ, ματαθαμμένο, κατέ-
βαινε ἀπὸ ψηλά μέσ' στὰ σκέλια τῆς, ὡς τὰ γό-
νατα, γυρίζε πάλι, σὺν ἀγκούλα, κὶ ἀναβαίνοντας
χανότανε στὰ βούχα πού συμμαζεθε. Στὴ σιγα-
λιά τὴ νυχτερινὴ ἓνα πλῆς πλῆς κρουερό ἀκούγότανε
σὲ κάθε τῆς κίνημα κ' ἔτρεχε, τότες, κόκκινο αὐ-
λάκι στὰ γδυμνὰ πόδια τῆς, ἐπεφτε στὸ πάτωμα
κὶ ἄφινε δῶθε καθε κόκκινες βούλας. Λίγο παρέκει
ἔθλεπες ἀνω κάτω τὸ κρεβάτι τῆς, πλημμυρισμένο
κὶ ἀπτό στὰ αἵματα. Πάνω πὸ τὸ κρεβάτι κρεμό-
τανε φωτογραφία καμαρωμένου παλικαριοῦ, μὲ
στριμμένο μυστακάκι, μὲ τριαντάφυλλο στὴν κομ-
πότρυπα.

'Ἐτρεξα τρομαγμένος στὴ δύστυχη πού κλονι-
ζότανε νὰ πῆση, σὰ νὰ τὴν ἔσπρωχε κανέννας ἀπὸ
πίσω τῆς. Μὲ κοιτάζε μιὰ, θολὰ κὶ ἀγριωμένη, καὶ
συμμαζεύοντας οὐλὴ τῆς τὴ δύναμη ἔσκουζε πάλι
βραχιά: ἀπροφτάζτε, χριστιανοί, γλυτώστε με!... Ὡτὰ
βουρκομένα ματάκια τῆς ἀμαρτωλῆς σφαλίσανε,

5.

Έχω φυλάξει τὸν πανσέ,
Ποῦ μούγες δώσει κάποιο βράδι,
Καὶ πάντοτε θυμῶν' ἐσέ,
Καὶ σὴν αὐγὴ καὶ σὶὸ σκοτάδι.

6.

Στῆς ἐρημιᾶς μέσα τὰ πλάτια,
Εἶχανε δυὸ φουντώσει ἐλάτια.

Στὸ ἕνα τὸ ἐλάτι εἶχε σκαλώσει
Μὲ τὸν γαλάζιο τῆς ἀνθὸ
Περιπλοκάδα, κ' εἶχε ἀπλώσει
Γύρω ἕνα ἀγιόκλημα ξανθὸ.

Καὶ σὶάλλο ἀπὸ τὰ δυὸ τὰ ἐλάτια,
Πῆγες καὶ κἀθησες ἐσὺ,
Μὲ τὰ ὀλογάλανα τὰ μάτια,
Καὶ μὲ τὴν κόμη τῆ χρυσῆ.

Κάλλιο στῆ μοναξιά τῆ μαύρη
Τὸ ἐλάτι μόνο του νὰ ζῆ,
Συντροφισσά του φτάνει ναύρη
Ἐσένα καὶ γιὰ μιὰ στιγμή.

7.

Καὶ κάποιος ἄλλος σ' ἀγαπάει
Πολεμιστῆς, ὅπου χτυπάει
Μὲ τὸ σπαθὶ τὸ κοφτερό.

Μὰ ἐγὼ, σπαθιά δὲν ἀνεμίζω,
Καὶ τὰ μαχαίρια δὲ βυθίζω,
Μόνο τραγούδια γράφω ἐγὼ.

Ὅμως, ἡ ἀγάπη γιὰ τὸ ταῖρι,
Μὲ σπαθὶ μῶπλισε τὸ χέρι,
Καὶ νίκησα καὶ τὸν ὀχτρό.

Ἐκεῖ, σὶὰ μαρμαρένι' ἀλώνια
Ποῦ δὲ λαλοῦν ποτὲ τῆδόνια.
Καὶ νίκησα καὶ τὸν ὀχτρό!

8.

Ὅλη τῆ μέρα σὲ γυρέβω,
Ὅμως ποτὲ δὲ σ' ἀγναντέβω.

Μόνο τῆ νύχτα σὶὸνειρό μου
Σὲ βλέπω μέσ' στῆ σκοτεινιά.
Αὐτῆ τῆ χάρη, Θέ μου, δό μου:
Πάντα νάπλώνεται ἡ νυχτιά.

ΛΕΑΝΤΡΟΣ Κ. ΠΑΛΑΜΑΣ

μὲ τῆ φωνή, κ' ἔγυρε τὸ βαρετὸ κεφάλι τῆς στῆσθια. Πρὶν ἢ δόλια σωριαστῆ κατάχαμα, πρόφραξα νὰ τῆ στηρίξω πάνου μου, φωνάζοντας δυνατὰ τῆς Φλώρας, π' ἀκόμα, ἡ τρελλή, σαλιάρει μὲς' στὸ δρόμο. Μὲ τῆς φωνῆς μου ἦρθε πιά μέσα θυμωμένη, κάτι σὰ βλαστημιὰ ψιθυρίζοντας, καὶ χωρὶς φόβο, σὰν πρῶτα, νὰ ταραχτοῦνε τὰ νεῦρά τῆς, μὲ βόηθησε νὰ βάνω τὴν ἄρρωστη στὸ κρεβάτι. Τὸ δεματάκι ποῦ τὰ ξυλιασμένα χερὰκια τῆς βαστούσανε πάντα σφιχτὰ, μὴν τῆς φύγη, εἶτανε μωρὸ, μόλις γεννήθηκε, ἀσφυκτικὸ καὶ ἀναίσθητο. Τὸ πῆρ' ἡ Φλώρα καὶ ἄρχισε, κατὰ τῆς ὁδηγίης μου, νὰ τοῦ φυσᾷ ἀγέρα καὶ νὰ τὸ τρίβῃ, ὡς νὰ πάρῃ τὴν ἀνάσα του· μ' ἕνα χλιερὸ μπάνιο ἦρθε πιά στὰ σύγκαλά του κ' ἔβαλε τῆς φωνῆς μὲ τὰ ὅλα του. Γὼ περιποιήθηκα τῆ λιγοθυμισμένη μάνα κ' εἶδα κ' ἔπαθα ὡς νὰ τῆς κόψω τὸ αἷμα, ποῦ τῆς ἔτρεχε σὰ βροῦση. Ὅπως εἶταν ἀνάσκελα βαλμένη, μὲ χαμηλότερο τὸ κεφάλι τῆς, ἀναστένανε βαθιὰ βαθιὰ, σὰ νᾶχε μεγάλο βάρο στὴν καρδιά τῆς, καὶ ἄνοιγε ποῦ καὶ ποῦ βαριά τὰ μάτια τῆς· ὕστερα πάλε τὰ σφαλοῦσε κ' ἔπεφτε στὴν πρώτη νεκρομάρα, βουβὴ καὶ ἀναίσθητη. Τέλος τέντωσε μιὰ σπασμωδικὰ τὰ χέρια τῆς, χασιμουγγίστηκε καὶ κοίταξε τριγύρω σασισμένα, σὰ νὰ γύραβε νὰ θυμηθῆ τί ἔγινε...

ΛΟΓΙΑ ΠΙΚΡΑ

Δυὸ τρεῖς μέρες πρὶν ἕνα τηλεγράφημα τῆς «Ἐστίας» ἀπ' τὴν Πετροῦπολη εἶλεγε πὼς ὁ καθηγητῆς Κοβαλέβσκη, Ρούσσοσ βουλευτῆς, εἶχε προτείνει, ἀπαντώντας ἡ Δούμα στὸ λόγο τοῦ Τσάρου νὰ δηλώσῃ καὶ μ' ἕναν παράγραφο πὼς ζητάει τῆ διατήρησι τῆς εἰρήνης μὲ τὰλλα ἔθνη καὶ τὴν ἔνωσι ὄλων τῶν Σλαύων. Ἡ νιογεννημένη λοιπὸν βουλή τῶν Ρούσσων ἔκρινε πὼς ἐν' ἀπ' τὰ σπουδαιότατα πούχει νὰ κάνῃ εἶναι νὰγωνιστῆ γιὰ τὴν ἔνωσι ὄλων τῶν Σλαύων. Νὰ μιὰ μουντζα στὴ γεροκλασμένη τῶν Ἑλλήνων, ποῦ τὸ πῆρε, φαίνεται, ἀπόφασι πὼς ἡ δική τῆς δουλιὰ εἶναι νὰ ἐπικυρώσῃ μονάχα τῆς ἐκλογῆς τῆς Πάλλης καὶ τῆς Τῆνος σὲ μιὰ κολοβὴ καὶ σακατεμένη ψευτοἙλλάδα! Ὅλα τὰ σημάδια τῆνὲ δείχνουν τὴν ἀπόφασί τῆς αὐτῆ καὶ ὅταν ὁ Θεοτόκης ἡ ὁποιοσδήποτε ἄλλος μουντζουρώνει τὸ χαρτί μὲ στρατοῦς καὶ στόλους εἶναι μεγάλος ψεύτης κ' ὑποκριτῆς. Ρολλίνες ἂν ἔγραφε στὸ πρόγραμμά του, θᾶλεγα πὼς ἔχει τοῦλάχιστο τὸ χάρισμα τῆς εὐλικρίνειας, γιὰτὶ μόνο γιὰ ρολλίνες καλὸς θὰ καταντήσῃ ὁ τόπος αὐτὸς μὲ τὸ δρόμο ποῦ περπατοῦν οἱ κυβερνήτες του. Μακεδονίης καὶ Ἠπειροῦς, ποῦ δὲν παίρνουνται μ' ἀνταρτικὰ σώματα μονάχα, ἄς μὴν ὀνειρεύονται οἱ πατριώτες, γιὰτὶ αὐτῆς οἱ μεγάλοι ἄντρες τοῦ Ἑλληνικοῦ βασιλείου τῆς ἐχαρίσανε χρόνια τώρα στοῦς Βουργάρους κ' εἶναι σύμφωνοι σ' αὐτὸ μ' ὅλο τους τὸ ἐπιτελεῖο ἀπὸ βουλευτῆς, κομματάρχιδες, δημάρχους καὶ παραδημάρχους. Αὐτοὶ δολοφονοῦνε τὴν Ἑλλάδα, καὶ ὄχι ἡ Ἑυρωπαϊκὴ διπλωματία. Τί μᾶς μέλει! συλλογιστήκανε. Τούτ' ἡ γῆ ποῦ τὴν πατοῦμε, ὅλοι μέσα θενὰμποῦμε. Ἑλληνικὰ Ἰδέα καὶ Πατριδα καὶ τίτια εἶν' ὅλα κουροφέξαλα. Τὸ καλύτερο γιὰ μᾶς εἶναι φαγοπότι καὶ κοκκῶνες, Τραβιάτα κ' ὕπνος ὡς τὸ μεσημέρι. Ἐθνὸς καὶ Κράτος ἄς πᾶν νὰ βγάλουν τὰ μάτια τους. Ἐμεῖς ὅσ' ἀρπάξουμε καὶ ξεσκίσουμε νᾶναι καλὰ ἀρπαγμένα.

Αὐτὰ εἶναι τὰ μυαλά τους. Καὶ παράξενο δὲν εἶναι μὲ τίτια πολιτικὴ τῶν μεγάλων ὅτι βρίσκεται σ' ἀνάλογοι διάθεσι καὶ ὁ πειότερος λαὸς οὔτε πὼς βρέθηκε, ὅπως ἔγραφε τὸ «Σκρίπ» τῆς προᾶλλες, κάπιο χαμένο κορμί μέσα στὸ στρατὸ νὰ πετάξῃ τῆ βρισιὰ «Τουρκόσπορε» σ' ἕνανε Μακεδόνα στρατιώτη πούχε κατέβῃ ἔδωπέρα μὲ τῆ λαχτάρια νὰ ὑπερετήσῃ κάτου ἀπὸ τῆ λατρεμένη του σημαία. Ὁ προγονό-

σπορος αὐτὸς, βλέπει, μὲ τὸ μοναχὸ προσόντο μιὰ σακαράκα στὴ μίσση κ' ἕνα παλιοκασκέτο στὸ κεφάλι, ἔίχασε πὼς καὶ αὐτὸς εἶταν Τουρκόσπορος πρὶν ὀγδόντα χρόνια. Καὶ ἂν θέτε καὶ ἄλλο παραδειγμα παρόμοιασ σιχαμάρας, ἀναφέρνω τὰκόλουθο, πὼς σ' ἕνα παλληκάρι ἀπ' τῆ Μικρὰ Ἀσία, ποῦ φέτος ἦρθε νὰ μπῆ στὸ Διδασκαλεῖο, ζητοῦσε μὲ φωνῆς καὶ θυμοῦ, σὰν πρωτοῦρθε, νὰ τοῦ ἀποδείξῃ κάποιος ντόπιος, πὼς ἡ Ἑλλάδα εἶναι πολὺ ἀρκετὴ στὸν ἑαυτὸ τῆς καὶ δὲν ἔχει καμμιάν ἀνάγκη ἀπ' τοῦς ἐξωτερικοῦς, πὼς τοῦς σιχαίνεται ὁ ἴδιος καὶ τὰ ρέστα. Εἶχε δίκιο ὁ ἄνθρωπος, γιὰτὶ νὰ καὶ ὁ Κουρούπης — γιὰ νὰ μιλῶ μὲ παραδείγματα — δὲν τοῦς ἔχει ἀνάγκη τοῦς ἐξωτερικοῦς παρὰ μόνο σὰ θεῖλη καμμιά φορὰ νὰ πάῃ ἢ στὴν Κύπρο, γιὰ νὰ κάνῃ διάλεξι γιὰ τὸ «Μυστικὸ τῆς Ζωῆς», ἢ στὴν Αἴγυπτο, σὰν τότεσ ποῦ πῆγε γιὰ νὰβῆρῃ ὑποστήριξι τῆς συχωρεμένησ του «Πρωτεύουσας».

*

Ἦστερ' ἀπ' ὅλ' αὐτὰ εἶτανε πολὺ ἀκόλουθο ποῦ γιὰ τὴν εἰδησι ποῦφερε τὴν ἴδια μέρα ὁ τηλεγράφος, ὅτι Ἀγγλία καὶ Ρουσία συμφωνήσανε νὰ κανονίσουν τὸ Μακεδονικὸ ζήτημα — δηλαδὴ νὰ κάνουν τῆ Μακεδονία ἡγεμονία Σλαυικὴ, γιὰτὶ ἐκεῖ θὰ καταλήξουνε εἴτε νέες μεταρρυθμίσεις θὰ κάνουν εἴτε νέο πατριαρχεῖο Μακεδονικὸ — οὔτε ὁ Θεοτόκης ἔχασε τὸν ὕπνο του, οὔτε οἱ ὑποθεοτόκηδες ταραχτήκανε, οὔτε καὶ τοῦ Βασιλῆ μας ἴδρωσε ταῦτ', γιὰτὶ αὐτὸς πιστὸς στὸ Σύνταγμα περιμένει πρῶτα νὰ δῆ τί θὰ ποῦν οἱ βουλιαχτῆδες — οἱ βουλευτάδες ἤθελα νὰ πᾶ.

Κ' οἱ βουλιαχτῆδες μὲ τοῦς ἀρχηγούς τους καὶ τὰλλα συντρόφια εἶδαμε τί λένε. Στὰ κρυφὰ τῆς ἔχουν πουλημένες ὅλεσ μαζὶ τῆς Μακεδονίης, στὸ φανερὸ ψηφίζουνε καὶ δημηγοροῦνε γιὰ στόλους καὶ στρατοῦς κάθε λίγο καὶ λιγάκι εἴτε καὶ ἄλλα ζητήματα ἔθνικὰ τάχατες βγάζουνε στὴ μίσση, γιὰ νὰ πέφτῃ καὶ ἀπὸ τὸν ἔξω κοσμάκη παρὰσ στὸν τόπο, γιὰτὶ σὲ τόσους λύκους τῆς κλεφτορωλιάσ δὲ φτάνουν ὅσα δίνει ὁ μέσσα κοσμάκης. Εἶναι μιὰ μέθοδο λιρολογίας καὶ αὐτῆ μέσο τῶν ἔθνικων ζητημάτων. Ἄν ἔχουνε νὰ δείξουν τίποτα ἔργο τόσες δεκαδὲς χρόνια τώρα, τότεσ ἄς μὲ πᾶνε στὴν κρεμάλα γιὰ τῆ συκοφαντία. Μὰ δὲ συκοφαντῶ δυστυχῶς καὶ δὲν εἶμαι ψεύτης ὅταν λέω τῆ σκάφη σκάφη. Πεύτης εἶναι τὸ ψευτοβασιλείο αὐτὸ ποῦ, ἐνῶ ὑπόσχεσαι νὰ κάνῃ στρατὸ, δὲν τονὲ κάνει, ἂν καὶ καταχωνιάστηκε ἴσα μὲ σήμερα ἀλάκαιο

— Πίθανε τὸ παιδί μου; εἶτανε ἡ πρώτη ρώτησι, μὲ μιὰ φωνούλα τρεμουλιαστῆ καὶ ἀδύνατη, βγαλμένη, θαρρεῖς, πὸ τὸν τάφο.

— Μὴ φοβάσαι, τῆς εἶπα, ζῆ τὸ παιδάκι σου καὶ βασιλεύει... τώρα τέλειωσε τὸ μπάνιο του.

— Γιατρέ μου, ξανάειπε, γυρεύοντας νὰ στηριχτῆ στὸν ἄγκωνα, γιατρέ μου, σῶσέ με! Ἀλήθεια πέσανε τᾶντέρα μου; ὄνειρο εἶτανε; Παναγίτσα μου!

— Σύχασε, παιδί μου, μὴν παραμιλῆς, σοῦ κάνουνε κακό οἱ πολλῆς κουβέντες...

— Χάνουμαι, γιατρέ μου, χάνουμαι! Σῶζετ' ἄνθρωπος ποῦ βγήκαν ὄξω τᾶντέρα του;

— Ποιὸ ἄντερο, τρελλή, τί μοῦ φέλνεις αὐτοῦ;

— Τὸ εἶδα, γιατρέ μου, τὸ εἶδα μὲ τὰ μάτια μου! Οἱ πόνοι μὲ παιδεύανε μιὰ ὥρα... ἡ μαμὴ δὲν ἔρχοτανε... κάτι βαρὺ ἔνοιωσα νὰ κατεβαίνῃ... σηκώθηκα στὸ κρεβάτι τρομαγμένη καὶ τὸ παιδί μου ἔπεσε!... μαζὶ του ποτάμι κίνησε τὸ αἷμα κ' εἶδα νὰ μοῦ κρεμιέται καὶ τᾶντερο... ἄ! Παναγίτσα μου!

Στῆ φοβερὴ ἀφῆτῆ ἐνθύμησι χλωμίανε κ' ἔτοιμάστηκε νὰ ξαναλιγοθυμῆσῃ. Στὴν ἀγροικία τῆς, ἡ δύστυχη, σὰν πρῶτα καὶ στὰ χρόνια μικρῆ, πῆρε τὸ λούρο τοῦ παιδιοῦ γι' ἄντερο πεσμένο! Τρόμαξα νὰ τῆς ξηγήσω πὼς αὐτὸ δὲν εἶταν ἄντερο. Ἄνοιξε διάπλατα τὰ γλαρά τῆς μάτια στὸ πρόχειρο κείνο

μάθημα καὶ κουνούσε μὲ δισταγμὸ τὸ κεφάλι, σὰ νᾶλεγε πὼς πολὺ παράξενα πράματα τῆς δηγιέμαι.

— Ὅ,τι καὶ ἂν εἶτανε, γιατρέ μου, ἄντερο εἶτανε καὶ τὸβαλες στὴ θέσι του, λούρος εἶτανε, ὅπως λέτε, γὼ ξέρω μόνο πὼς εἶτανε ψυχρὸ καὶ ἄγριο πρᾶμα...

— Σύχασε λοιπὸν, σύχασε! Δὲν τὸ λυπῶσαι τὸ καημένο τὸ παιδί σου;

— Ἀχ ποῦναι το; φέρ' τὸ μου, γιατρέ μου, φέρ' τὸ μου! Ἀμείως θὰ συχᾶσω!

— Μὴν κουνῆσαι! Θὰ σ' τὸ φέρω νὰ τὸ ἴδῃς μιὰ στιγμή καὶ θὰ σ' τὸ πάρω πάλι. Πρέπει ἀπόψε νὰ μείνῃς μοναχὴ σου, ἤσυχη... Ἄλλοιῶ; θὰ κινήσῃ πάλι τὸ αἷμα καὶ θάχουμε ἱστορίες... Ἐλα νὰ πάρῃς τώρα μιὰ κουταλιά γιατρικό... Γιὰ σου!

Τῆς φέραμε τὸ παιδάκι, ὅπως ὅπως φασκιωμένο μ' ὄ,τι κουρέλλι βρέθηκε. Ἐτράπαξε μὲ λαχτάρια καὶ καταφιλοῦσε τὸ μαῦρο, ἀσφυκτικὸ προσωπάκι του, ἔχοντας, βέβαια, τὴν ἰδέα πὼς ἄλλη καμμιά δὲ γέννησε τέτοιο τεφαρίκι! Μὲ πολὺ κόπο κατορθώσαμε νὰ τὸ πάρουμε, βάνοντάς το σ' ἕνα πανέρι κοντὰ τῆς, νὰ τὸ βλέπῃ νὰ παρηγοριέται. Ἡ Φλώρα κάθησε δίπλα του μὲ κατεδασμένα μούτρα.

— Κυρὰ Φλώρα — ρώτησε σιγανὰ ἡ λεχὼνα — δὲ θάρῃς ὁ κύρ Γιαγῆκος;